

હિમાચલપ્રદેશ

- ❖ સીમાઓ :- ઉત્તરમાં જમ્મુ કાશ્મીર , દક્ષિણ પશ્ચિમમાં હરિયાણા, દક્ષિણ પૂર્વમાં ઉત્તરાખંડ , ઉત્તરપ્રદેશ, દક્ષિણમાં પંજાબ, ચંદીગઢ અને પૂર્વમાં તિબેટ (ચીન)ની સરહદ આવેલી છે.
- ❖ ક્ષેત્રફળ :-૫૫,૭૪૩ (ચો.કિમી)
- ❖ દેશમાં સ્થાન :- ૧૮મું
- ❖ સ્થાપના :- તા.૨૫/૦૧/૧૯૭૧
- ❖ પાટનગર :- સિમલા
- ❖ રાજ્યપાલ :-રાજેન્દ્ર વિશ્વનાથ અલૈકર
- ❖ મુખ્યમંત્રી :-જયરામ ઠાકુર
- ❖ સ્પીકર :-
- ❖ રાજભાષા :- હિન્દી
- ❖ રાજ્ય પક્ષી :- જુજુરાણા
- ❖ રાજ્ય પ્રાણી :- હિમ દીપડો

- ❖ રાજ્ય પશુ :- કસ્તુરી મૃગ
- ❖ રાજ્ય વૃક્ષ :- દેવદાર
- ❖ રાજ્ય ફૂલ :- બૂરાંસ
- ❖ રાજ્ય નૃત્ય :- છારબા, મહાસુ,નાટી
- ❖ ઘાટ :- રોહતાંગ
- ❖ હાઈકોર્ટ :- સિમલા
- ❖ હવાઈ મથક :- ભૂતર(કુલ્લુ ઘાટી), જબ્બારહટ્ટી (શિમલા), ગઝલ (ધર્મશાલા)
- ❖ કુલ વસ્તી :- ૬૮,૬૪,૬૦૨ (૨૦૧૧)
- ❖ વસ્તી ક્રમ :- ૨૧મું
- ❖ વસ્તી ગીચતા :-૧૨૩
- ❖ જાતિ પ્રમાણ :-૯૭૨
- ❖ સાક્ષરતાનો દર :- ૮૨.૮૦%
- ❖ લોકસભાની સીટો :- ૦૪
- ❖ વિધાનસભાની સીટો :- ૬૮
- ❖ રાજ્યસભાની સીટો :- ૦૧
- ❖ જીલ્લાની સંખ્યા :-૧૨
- ❖ તાલુકાની સંખ્યા :- ૧૪૯
- ❖ ગામડાઓ :- ૧૭,૭૮૬
- ❖ મહાનગર :-
- ❖ પાક :- ચોખા, મકાઈ,ઘઉં,જવ, રાગી,ચણા
- ❖ મુખ્ય ઉદ્યોગ :- ઈલેક્ટ્રોનિક્સ(સોલન),સિમેન્ટ ઉદ્યોગ, ચા ઉદ્યોગ, બાગાયતી ખેતી, માછલી ઉછેર
- ❖ ખનીજ :- જિપ્સમ, સીસું,અબરખ,ચૂનાના પથ્થર, સ્ટેટ, લોહ
- ❖ પર્વત :- શિવાલિક શ્રેણી,જાસ્કાર,ચૂડધાર,પીરપજાબ અને દેવટીમ્બા
- ❖ સરોવરો :- પારસ્કર, રેવલસર,રેણુકા,મહીમનેશ અને ખજિયાર, ચંદ્રા સરોવર,
- ❖ કૃત્રિમ સરોવર :- ગોવિંદસાગર (સતલજનદી)
- ❖ મુખ્ય નદીઓ :-વ્યાસ, સતલજ,ચિનાબ,રાવી, ઘઝાર,પાર્વતી અને યમુના
- ❖ જળ પરિયોજનાઓ :- ભાખરાનાગલ પરિયોજના(સતલજ નદી),પોંગ બંધ પરિયોજના(વ્યાસ),પાર્વતી પરિયોજના (પાર્વતી)
- ❖ ગિરિમથક :-સિમલા, કુલુ, ડેલહાઉસી
- ❖ જળ વિદ્યુત મથકો :- ભાખરાનાગલ પરિયોજના(સતલજ નદી)

❖ તાપ વિદ્યુત મથક :-

❖ મહત્વ :-

❖ જોવાલાયક સ્થળો :- સિમલા, કુલુ, મનાલી, ડેલહાઉસી, ચમ્બા, ધરમશાળા, નૈનાદેવી મંદિર, બૈજનાથ મંદિર , બીજલી મહાદેવ

અભ્યારણ્ય :-

➤ શિકારીદેવો અભ્યારણ્ય (મંડી)

રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન :-

➤ બૃહદ હિમાલય રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

➤ પિનવેલી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

➤ રાજાજી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

➤ રોહલા નેશનલ પાર્ક

મહત્વની યોજનાઓ :-

➤ બેટી હૈ અનમોલ યોજના

➤ મુખ્યમંત્રી કન્યાદાન યોજના

➤ મહિલા સ્વયં સ્વરોજગાર યોજના

➤ માતા શબરી યોજના

શિક્ષણ સંશોધન સંસ્થાઓ :-

➤ સરકારી એન્જીનીયરીંગકોલેજ, સુંદરનગર

➤ ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી, મંડી

➤ ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી, હમીરપુર

➤ સાંસ્કૃતિક વિશ્વ વિદ્યાલય, ધરમશાળા

➤ હિલાયલ કૃષિ વિશ્વ વિદ્યાલય, પાલમપુર

➤ ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઇન્ફર્મેશન ટેકનોલોજી, ઉના

વિશેષ માહિતી :-

➤ ચંબામાં આવેલો રંગમહેલ ભીંતચિત્ર શૈલીનો અદ્ભુત નમૂનો છે.

➤ હિમાચલપ્રદેશ સઘળો પ્રદેશ ૪૬૦ થું ૬૬૦૦ મી. ઊંચાઈવાળી હિમાલયની પર્વતમાળાઓનો બનેલો છે.

➤ સિલ્વર ફીર, જ્યુનીપેર, પાઇન અને ભોજવૃક્ષના જંગલો આ રાજ્યમાં આવેલા છે.